

Bond van Oud-illegale Werkers
 Secretariaat Laan van Meerdervoort 342

Voorloopig bewijs van lidmaatschap
1945 van

Franz Julius Polak

Juliana van Stolberglaan 315 te Den Haag

Contributie ad
 f. l. - voldaan

K.A.v.d Burgh

K.A.v.d Burgh
 Secretaris

Dr. H. VAN WELY

1STE GENEESHEER GEM. ZIEKENHUIS

SPREEKUR:

DI. EN VR. 1-3 STATENLAAN 79

MA. 1-3 ZIEKENHUIS (ZUIDWAL 83).

DEN HAAG, ...

9 juni 1942.

Attest.

De heer F. J. Polak heeft een ernstig hartlijden, waardoor hij niet in staat is regelmatige werkzaamheden te verrichten.

D. J. Wely

HET MILITAIR INSTITUUT
17
's-GRAVENHAGE

's-GRAVENHAGE, 1 J

1913/'46(R.756/46)
S/TS.27053-CG.

6 Augustus '47

1

~~Aan de Voorzitter der Conserk.
Commissie,
Muzenstraat 1,
's-GRAVENHAGE.~~

Naar aanleiding van een door
Mevr. Polak-Coerts doorgezonden brief
van het Ministerie van Oorlog Afd. B IV,
Bur. I d. No. 132, werd door mij op 30 Juni jl
een brief aan het Ministerie van Oorlog
ter attentie van deze Afdeling geschreven.

Bijgaand gelieve U copie van deze
brief aan te treffen, naar de inhoud waar-
van ik U moge verwijzen.

DE COMMISSARIS GENERAAL
VOOR DE NEDERLANDSE
ECONOMISCHE BELANGEN IN
DUITSLAND,
o.l. de Res. le Luit.-Adj.

Jhr. J. SIX.

5827

CHIEF VAN HET MILITAIR HOSPITAAL

TE

'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 1 Juli

1947.

B. No. 1913/'46 (R 756/'46)

MUZENSTRAAT 1

TELEFOON Nr. 116325, TOESTEL 2 en 96

BIJLAGEN:

Bij beantwoording of vermelding van dit schrijven, gelieve men dagteekening, letter en nummer nauwkeurig aan te halen.

ONDERWERP:

Op 2 Februari 1946 is te Amsterdam in het American Hotel overleden de tijd.Res.Lt.Kol.Ir. F.J.POLAK, Hoofd van de Afd.Recherche van het Comm.Gen.v.d.Econ.Bel.in Duitschland.

Volgens onze gegevens diende betr. van Sept.1945 bij het Commissariaat.

Ter beoordeling van eventuele pensioenrechten van de weduwe is het van het grootste belang van U te verne- men welke werkzaamheden door de Lt.Kol.POLAK werden ver- richt en of aan deze werkzaamheden bijzondere en zeer nadelige omstandigheden verbonden waren, die geacht kun- nen worden tot zijn overlijden te hebben bijgedragen.

Ik zou het op prijs stellen wanneer U wilde doen na- gaan of zulks het geval was vóór 22 December 1945 en in de periode van 22 December 1945 tot 2 Februari 1946.

Als bijzondere en zeer nadelige omstandigheden in de zin der Pensioenwet voor de Landmacht zouden in het onderhavige geval moeten worden aangemerkt.diensten die een langdurige of zware lichamelijke inspanning vergden

Hierbij kan nog worden aangetekend, dat de destijds behandelende arts Dr.J.W.DE GROOT in zijn verklaring spreekt van "een abnormaal zware dagtaak en overdreven plichtsbetrachting".

22 December 1945 is de datum waarop het huwelijk is voltrokken tussen de Lt.Kol.POLAK en H.G.COERTS.

ONTV.: 1-1 AUG 1947	Nr. 20.732
A.R. VH	ANTW.: 27055

De Voorzitter der Geneesk.Commissie,

M.D.J. van der MEER
res. Dir. Cif. v. Gez. 3e kl.
Bij briefwisseling GEEN familie-
naam op het adres te vermelden.

den Heer Hoofd van het Commissariaat Generaal

- voor de Economische Belangen in Duitschland

te

B E R L I J N .

CANADIAN FORCES IN THE NETHERLANDS.

9th February 1946.

Colonel Otto,
Commissariaat Generaal voor de
Ned. Econ. Belangen in Duitschland.
Keizersgracht 105
Amsterdam.

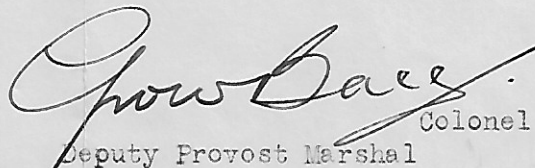
Dear Sir,

I would take this opportunity to inform you of my deepest regrets for the untimely loss suffered by your service and the Netherlands Government, on the recent death of Major Poluk.

For the past few weeks, Major Poluk has been closely associated with me personally, and with the officers of the Canadian Provost Corps, in the investigations now proceeding on behalf of the Netherlands Government and the Canadian Army.

Throughout this period we have all received the maximum cooperation and assistance from Major Poluk and his work was always carried out without any thought of his own personal feelings or physical condition. The example he set to his men and the personal sacrifices he made for his country will leave me with the memory of a very gallant gentleman and a true Dutch patriot.

Yours very truly

Colonel
Deputy Provost Marshal
Canadian Forces in the Netherlands.

Overbragen van den heer F. J. Polak te 's-Gravenhage
tweestig gulden voor kosten eener akte van
hundred, hiervoor aarden met daarvandaan te gaen afrekken
en ter Griffie der Arrondissements-Rechtbank te
's-Gravenhage in te schrijven mitreksel.

's-Gravenhage, 12 December 1945

P. K. Pel

P. K. PEL
ARTS

's-Gravenhage, 12 Februari 1946.
v. Hoytemastraat 6
Telefoon 774712

Ondergetekende verklaart dat de heer F. J. Polak, geboren
6 Januari 1897, gedurende ongeveer twee maanden is de
gevangenis te Scheveningen heeft doorgebracht, alwaar hij
herkeuddelelijk martelingen heeft ondergaan. Na deze gevan-
genis heeft Patient hartbezuwaren gekregen. De litten
die het gevolg waren van de mishandelingen, is gevangenis
ondergaan, waren overal op het lichaam nog zichtbaar.

Hoogachtend P. K. Pel

COMMISSARIS GENERAAL VOOR DE NEDERLANDSE
ECONOMISCHE BELANGEN IN DUITSLAND.

Commissaire Général à la Récupération
Economique des Pays-Bas

Commissioner General for Netherlands
Economic Recuperation

Uw Ref.:
Onze Ref.:
Betreft:
Bijlagen:

AMSTERDAM-C., 13. Februari '48.
KEIZERSGRACHT 105
TELEFOON 30900 (4 LIJNEN)
POSTBUS 852

Geachte Mevrouw Polak,

Vanniddag werd bij mij een
schitterende vruchtenmand binnen-
gedragen en liet het kaartje bleek mij,
dat deze de dank vertolkte van uw
dochtertje Franje. Ik heb zo iets
niet verdiend. Ten opzichte van uw
man en ik deden wij niets meer dan
wat onze plicht was en toen de zaak
in grote trekken in orde bleek te komen,
waren wij daar zelf zeker even blij mee
als ik. Nu zij eindelijk hebt gemeend

COMMISSARIS GENERAAL VOOR DE NEDERLANDSCHE
ECONOMISCHE BELANGEN IN DUITSCHLAND.

Commissaire Général à la Récupération
Economique des Pays-Bas

Commissioner General for Netherlands
Economic Recuperation

Uw Ref.:
Onze Ref.:
Betreft:
Bijlagen:

AMSTERDAM-Z., 8 Sept. 1945.
EMMALAAN 4
TELEFOON 23959 - 23962 - 21533

TO WHOM IT MAY CONCERN.

This is to certify that

Major F.J.Polak, Army Nr.151.062

is authorized to travel by car in this country
on official duties.

He will not be interfered within the perform-
ance of his duty by the military police or
any military organisation.

FOR COMMISSIONER GENERAL FOR
NETHERL. ECONOMIC RECUPERATION

E. Tissot
E. Tissot.
Lt. Colonel.

In der Strafsache

gegen Sie

wird Ihnen auf Anordnung die Anklageschrift in der Anlage mitgeteilt.

Sie können innerhalb 3 Tagen die Vornahme einzelner Beweiserhebungen vor der Hauptverhandlung beantragen; ferner können Sie Einwendungen gegen die Eröffnung des Hauptverfahrens vorbringen. Solche Anträge oder Einwendungen können Sie entweder schriftlich einreichen oder zu Protokoll der unterzeichneten Geschäftsstelle erklären.

Sie werden ferner aufgefordert, sich über den Antrag der Staatsanwaltschaft auf Fortdauer der Untersuchungshaft zu äussern. ~~Auf Ihren Antrag ist hierüber, solange das Hauptverfahren nicht eröffnet ist, in mündlicher Verhandlung zu entscheiden.~~

Den Haag, den 24. Febr. 1941 .

Das Deutsche Landesgericht
in den besetzten niederländischen Gebieten.

Der Urkundsbeamte :

König

Zuzustellen :

An

Franz Julius Polak ,
z.Zt. in Den Haag ,
Deutsches Untersuchungs-
und Strafgefängnis.

De vermelde uitspraken zijn alle mede-
geheld in een Radiorede van de Eng. juur-
nalis Linsley Fraser in dezelfde avond van
Jehrij F. oververteeld.

Tusschen deze avond & aanblijft ten langelijc verloop
het verboden kinder beknindert, echter de beknindert
niet stried, dan grootste jedaelle jehood, in by hyn
van Jehrij F.

geet vaak met F verschillende sake bespreken
kondert, oit eenige by-afarmmeding van hem,
independet, heb hem in byn eenige male jeraagd
mij te segge, in die hij lieve nergens over me de
spake, doet mee steeds te antwoord, dat by het
de aangename uitwisseling van jedaelle vord.

hem er nooit meer jedaelt hebke met andere
erover te spake.

Tusschen F elke avond & vaak in middaye / on-
days met ons krame. over alles heb opentyl je
spake, ~~over~~ over persoonlijc meening. In
bol na bovengenoemde Radiorede steeds met my
jespeld & paprale te o.o. krimp flesche cham-
pagne meephone.

Radio: Eerst niet jedaelt verboden, wanneer met
andere meephone land, later waarschynlyc
Comerant, beknindert van F: bene rei: ooh
dat jehood, maar me: heb alles over wat
verboden was, wanneer men zict maar niet
bied snapper. Hyn van nooit verrede.

F zelf Radio jehood in Franchyse.
ool andere uitdarens voege te knidert
by mensche, waer ujkwardert.
kondert in Kuyeland in Med. & Knid-
rhe lield. Med. uni f & bydelijc oit
g. van.

F steeds erby aanwezig & heb byn sake
met my bespreken, Knidert oit eenige
by-afarmmeding
heb in byn F eenige male jeraagd of
by lieve nergens over spake, doet steeds
jehood, heb hem aangename, Aus-
dantel van jedaelt war.

Ten anders nooit over jedaelt hebke
met andere erover te spake.

vermelde uitspraken vermeld in rede
van Linsley Fraser & zelfde avond F beknindert
was laatste week betoken, dies mensche
3 weke voor aanblijft. Daarna steeds
verindelijc met elkaar omgevan
van avond van F. uit houndt uitdarens
for knidert, waer id berijc te knidert, F hwan
in knidert hoe laatste jedaelt rede bene

was & heb hem toe de redword vj
kide verheld.

Ing. F. J. POLAK
Motor- en Smeringsexpert
~~Laan van Breda 134~~
'S-GRAVENHAGE
~~Tel. 390822~~

's Gravenhage 4 Augustus 1941.
Adelheidstraat 22.
Tel.: 722347.

Beste Jan,

Met je brief van 28 Juli jl. heb je mij een groot plezier gedaan! Ik was blij te hooren, dat je een heel prettige thuiskomst gehad hebt; ik kan mij dat zoo goed voorstellen! Je zult wel flink verwend geworden zijn, niet?

Je bent dus 30 April jl. nog naar Duitschland gebracht en dat was dus de reden, dat ik jé nooit meer zag. Op alle manieren heb ik getracht te weten te komen waar je zat, maar niemand kon mij inlichten. Dat je vanuit cel 48 naar cel 26 gebracht was wist ik en wij hebben elkaar bij het luchten ook nog eenige malen gezien. Maar toen was jij plotseling weg! Pa Medendorp zag ik nog herhaaldelijk en heb ik de dag voor zijn vertrek nog afscheid van hem kunnen nemen. Maar jij was plotseling spoorloos verdwenen! De reden weet ik dus nu. Gelukkig, dat je je reisje naar Duitschland meegevallen is. Je wordt nu langzamerhand een wereldreiziger, het begin, een reis naar Duitschland, heb je al gemaakt!

Met mij is het een tijdje weer heel slecht gegaan, zoo zelfs, dat de doktoren niet dachten, dat ik er weer bovenop zou komen. Maar ik ben nu eenmaal "een taai" en sedert enkele dagen mag ik al weer een kwartiertje per dag opzitten. Wel zal het nog lang duren, voordat ik weer op straat en aan het werk mag gaan!

Van "Pa" Medendorp heb ik ook een heel hartelijke brief ontvangen. Jammer was het daaruit te hooren, dat zijn vrouw bij zijn thuiskomst ziek was, maar gelukkig schreef hij, dat alles weer in orde zou komen. Hij vertelde, dat hij nog regelmatig aan sport deed. Denk jij nog wel eens aan onze gymnastische oefeningen in cel 48?

Ja, de tijd, dat Medendorp, jij en ik samen geweest zijn is wel de prettigste tijd geweest, die ik in het "Oranje Hôtél" doorgebracht heb. Wij hebben het steeds samen goed kunnen vinden, en hebben vele gezellige uren gehad ondanks alles!

Van de menschen, die na jullie bij mij kwamen werd er één na korte tijd vrijgesproken en kon dezelfde dag naar huis gaan, terwijl de beide anderen naar Duitschland g'zonden zijn, vanwaar zij wel niet zoo gauw terugkomen zullen. Hun tijd is trouwens voorloopig nog niet om. Eén van hen, de Heer De Leeuw uit Amsterdam, ken jij trouwens.

Jan E. J. POLAK
Hout- en Smidswaars
KROONWEG 10
S-GRAVELAND
2633 BX

1941 's Gravenhage 4 Augustus
Adeelheidsstraat 22.

En Jan, heb je thuis de goochelkunstjes, die je van mij afgekeken hebt, al eens voorgedaan? We hebben van dat binnengesmokkelde spel kaarten van mij toch heel wat plezier gehad, niet?

Ben je nu weer in je oude werkkring terug? Je moet mij nog eens van alles vertellen, als je wilt!

Ik moet nu ophouden met schrijven. Groet je ouders en familie heel hartelijk van mij, jij een stevige voorpoot van je

Ik beloof je, dat, wanneer ik in de buurt van Laren kom, ik je zeer zeker zal komen opzoeken!

o o o o o o o o
o o o o o o o o
o o o o o o o o
o o o o o o o o
o o o o o o o o

Aan den Heer JAN TELLEMAN.

Berkelaantje 15.

L A R E N . (N.H.)

Ing. F. J. POLAK
Motor- en Smeringsexpert
~~Laan van Paot 184~~
'S-GRAVENHAGE
~~Tel. 390622~~

Den Haag, 22 Juli 1941.

Adelheidstraat 22.

Tel.: 722347

Waarde Telleman,

Al zoo heel lang had ik mij voorgenomen je te schrijven, maar door allerlei omstandigheden werd het telkens uitgesteld. Nu lig ik al sedert een paar weken tamelijk ernstig ziek te bed; een gevolg van wat ik doorgemaakt heb.

Jij bent nu al weer eenige tijd thuis en ik kan me je thuiskomst bij je ouders en familie zoo heel goed voorstellen! Kerel, wat zullen ze jou verwend hebben!

En nu ben je zeker ook al weer goed en wel aan het werk, niet? Zorg nu vooral, dat je niet weer domme dingen doet! Denk maar aan één ding: Er komt voor ons allen éénmaal weer een goede tijd!

Van "Pa" Medendorp kreeg ik eenige dagen geleden een aardige brief. Het speelt mij zoo te moeten hooren, dat zijn vrouw ziek is als gevolg van zijn gevangennamen. Maar gelukkig schreef hij, dat alles weer heelemaal in orde zal komen.

Toen ik thuis kwam vond ik een geheel leeg huis; alles was weg en je zult begrijpen, dat dat nu niet juist een prettige thuiskomst geweest is. Nu woon ik op kamers, die ik de zelfde dag nog gezocht heb.

Wij hebben samen van onze "gevangenistijd" gemaakt, wat er van te maken viel en ik wil deze gelegenheid waarnemen je te danken voor alle vriendelijke hulp, die ik in de weken van ons samenzijn van je ondervonden heb.

Wanneer ik eens in de buurt van Laren kom, dan zal ik je, als je het goedvindt, zeker komen opzoeken, en dan zullen wij nog eens over alles en alles spreken en zal ik graag ook nader met je ouders en familie kennis maken.

Beste kerel, houdt je maar goed! Heel veel groeten en een stevige hand, ook voor je huisgenooten van

Aan den Heer Jan Telleman Jr.

's-Gravenhage, 6 Februari 1946.

Zeer Geachte Mevrouw,

Met groot leedwezen vernam ik het bericht van het overlijden van Uw echtgenoot op Zaterdag j.l.

Het zij mij vergund U met dit groote verlies mijn oprechte deelneming te betuigen.

Zooals U misschien weet, hebben Uw man en ik elkaar tijdens de bezetting in de strafgevangenis te Scheveningen goed leeren kennen. Ik heb in dien tijd den Heer Polak bijzonder leeren waardeeren en hoogachten. Zijn geestkracht was zeer groot en zijn zin voor humor heeft veel van zijn medegevangenen hun verblijf in de cel minder pijnlijk en verdrietig doen zijn.

Het deed mij veel genoegen Uw man nog even te hebben gesproken, toen hij ongeveer 6 weken geleden mij een zakenbezoek op het Departement van Buitenlandsche Zaken bracht. Weinig vermoedde ik bij ons afscheid, dat wij elkaar niet meer zouden zien.

Onder aanbieding van mijn gevoelens van medeleven teeken ik mij, met beleefde groeten,

Uw dw.

J. van Royen.

Mevrouw H.G.Polak
Juliana van Stolberglaan 315
's-Gravenhage

Den Haag,
Juliana van Stolberglaan 315
14 Maart 1946

Aan
Hare Majesteit, Wilhelmina, Koningin der Nederlanden

geeft met verschuldigde eerbied te kennen, ondergeteekende

Hillegina Geerdina Polak, geboren Coerts
echtgenote van wijlen Luitenant-Kolonel Ir. Frans Julius
Polak,

dat Ir. F.J. Polak werkzaam was als Hoofd van de
afdeeling recherche van het Commissariaat Generaal voor de
Nederlandsche Economische Belangen in Duitschland, Keizers-
gracht 105 te Amsterdam;

dat Ir. F.J. Polak voor den tijdsduur, dat hij werkzaam
is bij voornoemd Commissariaat bij K.B. met ingang van
22 Januari 1946 laatstelijk benoemd werd tot Luitenant-
Kolonel;

dat Ir. F.J. Polak op 2 Februari 1946 is overleden;

dat de Commissaris Generaal voor de Nederlandsche
Economische Belangen in Duitschland, de Kolonel Ir.
L.F. Otto, den Lt.-Kolonel Polak steeds heeft gekend als een
zeer hard werker, die zijn werkzaamheden steeds heeft ver-
richt met groote plichtsbetrachting en opoffering van zijn
eigen gezondheidstoestand;

dat blijkens een schriftelijke verklaring van
Colonel G. Ball, Deputy Provost Marshal, Canadian Forces
in the Netherlands, de Lt.-Kolonel Polak zijn dienst
steeds heeft verricht "met opoffering van zijn eigen
persoonlijke gevoelens en lichamelijken toestand";

dat Ir. F.J. Polak onder geneeskundige behandeling
stond van den arts P.K. Pel, wonende van Hoytemastraat 6,
Den Haag;

dat deze arts een schriftelijke verklaring heeft
afgegeven van den lichamelijken toestand van den Heer
Polak, die een gevolg was van de mishandelingen, onder-
gaan in de gevangenis te Scheveningen, alwaar hij geduren-
de de bezetting 7 maanden heeft doorgebracht;

dat hiervan Zijne Excellentie de Minister van Royen
een bevestiging kan geven, daar hij gelijktijdig met den
Heer Polak in de cel in Scheveningen is geweest;

Reden, waarom zij Uwe Majesteit eerbiedig verzoekt,
een toekanning van pensioen in overweging te willen nemen

't welk doende,